

УДК 331.45:669

Матухно О.В., магістр, Кравцов С.В., магістр, група ЦБз-18мп, центр заочної та дистанційної освіти

Науковий керівник: Пилипенко О.В., к.т.н., доцент кафедри БЖД

Придніпровська державна академія будівництва та архітектури

АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ І ПРОФЗАХВОРЮВАНЬ РОБІТНИКІВ МЕТАЛУРГІЙНОЇ ГАЛУЗІ

Державна політика України в галузі охорони праці спрямована на створення належних, безпечних і здорових умов праці, запобігання нещасним випадкам та професійним захворюванням [1].

В металургійній промисловості всі роботи є роботами підвищеної небезпеки, що зумовлює високий рівень аварійності і травматизму, в тому числі зі смертельними наслідками. Одна з основних причин створення аварійних ситуацій на металургійних підприємствах України – це обладнання, 60-80% якого відпрацювало свій нормативний термін експлуатації, фізично зношене і морально застаріло. Капітальні та поточні ремонти проводяться несвоєчасно і не в повному обсязі.

На металургійних підприємствах умови праці на робочих місцях характеризуються наявністю цілого ряду факторів, які мають негативний і небезпечний вплив на організм людини. Технологія ведення робіт, експлуатація технологічного обладнання супроводжується високим пилоутворенням, виділенням аерозолів, хімічних речовин в повітря робочої зони; генерацією інтенсивного шуму, вібрації; наявністю великих фізичних і нервово емоційних навантажень; несприятливими мікрокліматичними і світловими впливами. Висока концентрація шкідливих і небезпечних факторів виробничого середовища на робочих місцях збільшує ймовірність виникнення професійних захворювань у працівників.

Всі перелічені умови визначають високу ймовірність виникнення нещасних випадків і ризик розвитку професійних захворювань і обумовлюють порушення здоров'я працівників.

За результатами даних розслідування нещасних випадків [2] у металургійній промисловості у 2018 році складено 250 актів Н-1 (5,2% від загальної кількості по Україні), в т.ч. 19 із смертельними наслідками (0,4% від загальної кількості по Україні). За даними актів П-4 [2] у 2018 році кількість професійних захворювань в металургійній галузі склала 3% від загальної кількості по Україні, або 57 випадків.

Здійснено поглиблену розробку причин нещасних випадків із смертельними наслідками у металургійному виробництві [2]. Встановлено, що причини, які викликають загибель робітників металургійних комбінатів на робочих місцях, найчастіше зумовлені нещасними випадками, пов'язаними з основним технологічним процесом, а також спричиненими електричним

струмом. Серед загиблих в результаті нещасних випадків, викликаних електричним струмом, найбільший показник виявлено у чоловіків (18,9%).

Серед жінок значну частку в загальному обсязі становили нещасні випадки, пов'язані з технологічним залізничним транспортом. На другому місці - смертність, викликана нещасними випадками при технологічному процесі, а також нещасними випадками, пов'язаними з конвеєрною стрічкою. На третьому місці в обсязі причин загибелі жінок на робочих місцях становили: удар транспортним засобом, нещасні випадки, спричинені падінням з висоти.

За даними Фонду соціального страхування України [2] найбільш поширені серед металургів захворювання хребта і суглобів, захворювання органів травлення, дихання і кровообігу.

Травматизм і професійна захворюваність тягнуть за собою моральний і економічний збиток металургійним підприємствам, завдають непоправної шкоди здоров'ю працівників.

В числі основних причин аварій і смертельного травмування залишаються: низька інженерна культура виробництва, слабка трудова і технологічна дисципліна, недостатня ефективність функціонування системи виробничого контролю, відсутність в ряді випадків глибокого аналізу причин розслідуваних випадків травм і аварій, використання спрощених, формальних заходів за результатами проведених розслідувань, а також в окремих випадках низька якість або відсутність робочої документації на основні та допоміжні виробничі процеси.

Одним з ключових заходів підвищення промислової безпеки на металургійних підприємствах є вдосконалення системи управління охороною праці та засобів визначення виробничого ризику [3] і підвищення відповідальності за стан промислової безпеки всіх учасників виробничого процесу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Охорона праці в Україні: Нормативна база / упоряд. О. М. Роїна. – К.: КНТ, 2010. – 528 с.
2. Фонд соціального страхування України. Профілактика виробничого травматизму та професійних захворювань за 2018 рік. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fssu.gov.ua/fse/control/main/uk/publish/article/963263>
3. Беликов А.С. Обґрунтування необхідності управління виробничим ризиком / А.С. Беликов, Н.А. Касьянов, О.Н. Гунченко, Ю.А. Тищенко //Строительство, материаловедение, машиностроение. – Днепропетровск: ГВУЗ «Приднепровская государственная академия строительства и архитектуры», 2016. – Вып. 93. – С. 93-103.